

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Cluj
 Editură Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

ANCHETĂ: DESPRE EXILUL ROMÂNESC CU GEORGE ROCA

Nicolae BĂCIUȚ¹

Nicolae BĂCIUȚ: Domnule Roca, intenționez să public o carte despre exilul românesc. Vă invit pe dumneavoastră și pe cei pe care îi cunoașteți și sunt implicați în fenomenul exilului să răspundă la întrebările de mai jos.

George ROCA: Vă mulțumesc pentru încredere. Sper să vă dau niște răspunsuri potrivite. Desigur că am să fac cunoscută dorința dumneavoastră celor din exil cu care am legături. Poate că acest material publicat pe internet în revistele cu care colaborez îi va impulsiona și pe alții să răspundă la întrebările anchetei pe care o faceți... Pentru a putea fi contactat de cei interesați îmi permit să fac vizibilă adresa dumneavoastră de e-mail: nicolaebaciut@yahoo.com Sper să „construim” împreună o carte interesantă. Succes tuturor!

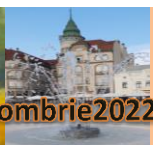
Nicolae BĂCIUȚ: Exilul a rupt, geografic, familii în două – o parte a rămas în țară, cealaltă s-a stabilit peste Ocean. Ce suferințe particulare ale acestei rupturi aduce exilul? Indiferent de motivele lui?

George ROCA: Așa este! Exilul m-a despărțit de familia mea. Nu am putut să-mi îngrop nici unul din părinți. Când a murit tata, în 1982, nu mi s-a permis să reintru în România. Am stat 50 de zile la Budapesta, bătând pe la ușile Ambasadei Române de acolo, cerșind o viză de intrare în țara în care m-am născut și la a cărei cetățenie nu renunșasem. Mama a murit în 2001, în octombrie... la câteva săptămâni după tragicul act de terorism de la New York din 11 septembrie 2001. Datorită haosului creat nu am putut să merg la înmormântare. Deci, a doua durere în suflet! În concluzie, până în urmă cu câțiva ani comunicarea cu țara era foarte dificilă, nu numai din cauza distanței, a fusului orar de 9 ore diferență între Australia de est și România, dar cel mai mult din cauza restricțiilor impuse de sistemului politic totalitar comunist care socotea exilații ca pe niște dușmani ai țării și ai poporului din care au plecat.

Nicolae BĂCIUȚ: Care sunt vămile exilului? Ce praguri sunt mai greu de trecut de către un exilat?

George ROCA: Vămile exilului!? Multe! Dureri sufletești, necunoașterea limbii, a culturii țării în care te-ai exilat, a metalității celor care te-au găzduit. Lipsa familiei, a fondurilor necesare pentru un trai decent. Acceptarea oricărei munci pentru a supraviețui. Dorul de casă, de locurile natale. Toate aceste le plătești cu stres, cu lacrimi, cu nopți nedormite, cu teamă... Apoi simți că ți se albește podoabă capilară, se intensifica ridurile, apar boli create de stres... devii mai sensibil, mai iritat din orice... Unii dintre noi își aruncă toată forța fizică și psihică în muncă cu scopul de a deveni bogați, sau pentru a se reîntoarce acasă cu un capital. Poți să îți găsești echilibrul dacă îți creezi o familie, sau dacă îți aduci rudele apropiate din țară. Totuși, durerea pierderii identității naționale, persistă și afectează viața exilatului până la moarte!

¹ A consemnat, Nicolae BĂCIUȚ, Târgu-Mureș – Sydney (via internet) 1 martie 2015 (Re. 19 octombrie 2022)

Nicolae BĂCIUȚ: E diferit modul de asumare și manifestare a exilului românesc, comparat cu exilanții altor țări europene? Nu doar din perioada comunistă, ci și înainte și după aceasta!

George ROCA: Desigur! Exilul românesc până în 1989 era foarte dur. Majoritatea celor plecați nu se mai puteau reîntoarce de frica sistemului totalitar. Durerea înstrăinării de țara era foarte mare. Desigur că și alți exilați din fostele țări comuniste gândeau tot la fel. Nu cunoșteau fața negativă a capitalismului. Până nu te integrai foarte bine în noul sistem de viață erai nevoit să faci munci sub nivelul tău intelectual, nu puteai da replici în cazul unei dispute din cauza necunoașterii limbii... Majoritatea exilaților fugiți din comunism sufereau pentru că nu erau înțeleși sau pentru că nu înțelegeau prea bine mentalitatea noii societăți în care trăiau, nu aveau experiență, bani, relații... Cei plecați din țări necomuniste se integrau de la început mult mai ușor, știau cum trebuie să se comporte... ca atare. Totuși școala și cultura provenită din comunism te ajuta să avansezi destul de repede, să te integrezi și să îți demonstrezi valoarea și aptitudinile profesionale.

Nicolae BĂCIUȚ: Ce șanse are scriitorul român care pleacă în exil? Dar omul de știință? Dar omul fără pretenții intelectuale, fără mari nevoi culturale?

George ROCA: Scriitorul român nu prea are nicio șansă în occident! Cu limba română nu prea poți deveni cunoscut nicăieri în afara perimetrului național românesc. Dar dacă totuși posezi bine limba noii tale țări, atunci lucrurile se schimbă! Poți să prevalezi chiar! Vezi Cioran, Eliade, Ionesco, Muller & Co. Pentru omul de știință este mult mai ușor. Știința are un înțeles universal. Iar dacă nu posezi bine limba, dar studiile sau cercetarea ta este importantă, poți beneficia de un translator și comunicarea devine ușoară. Exemple: Nicola Tesla și Einstein în America! Omul fără pretenții intelectuale se mulțumește cu o „culturică” la nivelul său. Alege o lume mai simplă, iubește kitschul, copiază vedetele, deseori suferă de sindromul „focurilor de artificii”. Muncește din greu ca să arate că este cineva. Apoi obosește, se liniștește și duce o viață mediocră visând să fie bogat... fără să facă eforturi intelectuale sau să își consolideze educația. Desigur, există și excepții în care cel de jos se ridică, se sofistică și ajunge să își îndeplinească visul.

Nicolae BĂCIUȚ: Cum se poate afirma profesional, social, un exilat?

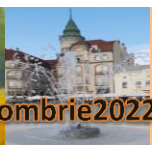
George ROCA: Cu multă muncă și cu șansă. Dacă nimerește locul potrivit... atunci devine omul potrivit la locul potrivit. Mulți dintre exilanți au plecat cu o meserie din țară. Ajuns în străinătate, din necunoașterea limbii, și a lipsei de comunicare deci, au trebuit să se recalifice, să își găsească o altă meserie... în care deseori au rămas aproape tot restul vieții.

Nicolae BĂCIUȚ: Ați resimțit discriminarea, din perspectiva condiției de exilat?

George ROCA: Da! Discriminare exista oriunde... inclusiv în cercurile familiale! Soacra conduce ginerele, sau nora. Părinții vor să își modeleze copiii după chipul și asemănarea lor... chiar dacă deseori greșesc. Bosul domină subalternul. Vecinii se feresc de tine auzind că „ai noștri” fac infrațiuni... și nu te privesc cu ochi buni. De aceea mulți români din exil nu doresc să își declare identitatea etnică și stau deoparte de conașionalii lor. Cu timpul se integrează atât de bine în noua societate încât își uită limba maternă, obiceiurile învățate acasă și chiar strămoșii. Ăștia se numesc dezrădăcinați!

Nicolae BĂCIUȚ: Ce loc ocupă credința în exil? Dar prietenii?

George ROCA: La începuturile exilului credința individului este foarte puternică. Datorită suferințelor de acomodare, a singurătății sau a dorului de familie și locurilor natale. Noii veniți caută biserica! Cu timpul se acomodează cu locul, cu oamenii, își fac prieteni și își găsesc alte preocupări duminicale. Totuși într-un colț al sufletului păstrează cu sfințenie divinitatea și credința strămoșilor. Deseori o folosesc când sunt în suferință sau o transmit cu dragoste și exemplificare copiilor lor. Prietenii! Hm! Nu seamănă cu cele de acasă! Acelea create în copilărie, pe strada ta... sau în școală, sau facultate... Aici prietenii se construiesc datorită izolării, singurătății, se mențin greu... și sunt destul de efemere. Mulți dintre așa-ziși

prieteni cred că își pot domina aproapele, încearcă a-l manipula, sau a-l provoca la o competiție în care el să domine și să obțină un profit. Pentru a arăta că este el cel mai deștept, sau ca să-l exploateze. Sunt rău poate, făcând asemenea afirmații... dar cunosc puțini indivizi care mețin prietenii perene. Desigur că excepția întărește regula și există și prietenii sănătoase.

Nicolae BĂCIUȚ: Ce perspective are ecumenismul în armonizarea relațiilor dintre exilați și populația țărilor gazdă?

George ROCA: Consider că ecumenismul ca mișcare religioasă care urmărește reunirea tuturor bisericilor creștine sub aceeași umbrelă nu este rău. E chiar benefic pentru exilat. Și ortodoxul și catolicul își fac cruce și spun aproape același „Tatăl Nostru”. Slujbele sunt aproape similare. Neoproteștanții la fel, se roagă aceluiași Dumnezeu. Acest fapt ajută exilații să se integreze mai ușor în cultura țării gazdă, să câștige credibilitate, să comunice mai ușor, să păstreze tradițiile religioase strămoșești. Aici mă refer la emigrarea în țările cu pondere creștină. În țările unde domină teocrația nu cunosc exemple.

Nicolae BĂCIUȚ: Care e diferența între exilații ideologici și cei economici, ca să-i etichetez așa pe cei care s-au exilat din motive de conștiință, față de cei care s-au exilat din nevoi materiale.

George ROCA: Ușor de răspuns. Până la căderea comunismului majoritatea exilaților părăseau țara de baștină din motive ideologice. După această dată majoritatea au emigrat din motive economice. Pentru o viață mai bună și mai stabilă. Desigur că sunt și aici excepții precum căsătoriile mixte, dorul de aventură, de cunoaștere a unor meleaguri noi, sau chiar căutarea unor condiții climatice diferite.

Nicolae BĂCIUȚ: Ce-l poate face, cu adevărat, fericit pe un exilat?

George ROCA: Să se trezească dimineața și să își dea seama că exilul a fost un vis urât și că se găsește tot în țara lui natală, bucuros, vesel și prosper. Sunt un idealist, nu-i așa? Dacă trecem la concret și discutăm la rece, atunci lucrurile se schimbă. Primul lucru care și-l dorește un emigrant este să fie sănătos, să facă bani, să își consolideze poziția socială, apoi să își construiască o familie, să-și vadă odraslele realizate profesional... și în sfârșit să călătorească. Românul e un mare călător! Îi plac excursiile și turismul la nebunie! Vrea să vadă și cel mai ascuns colțisor al lumii!

Nicolae BĂCIUȚ: Cum se poate pierde identitatea etnică în exil?

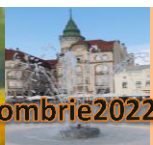
George ROCA: Am răspuns la această întrebare mai sus. Mai sunt și alți factori, de exemplu snobismul, sau integrarea totală într-o familie care nu aparține etniei individului și care îl domină.

Nicolae BĂCIUȚ: Este integrarea exilaților o problemă insolvabilă? Cum sunt priviți cei care-și caută o altă patrie?

George ROCA: Da! Consider că este insolvabilă. Omul nu a putut fi legat niciodată de glie, nici chiar în epoca sclavagistă, dar mai ales acum când mișcarea dintr-o țară într-alta este destul de ușoară. Mulți pleacă din curiozitate, sau mânați de nevoi materiale, sau din cauză de discriminare religioasă, etnică, rasială. Majoritatea pleacă și vor pleca în continuare pentru a avea o viață mai bună.

Nicolae BĂCIUȚ: Care ar putea fi, pentru un exilat, înțelesurile dictonului latin „Ubi bene, ibi patria”?

George ROCA: Răspunsul îl dă chiar un dicton în limba română: „Omul sfințește locul”. Exilul nu este ușor, cu toate suferințele pe care le atrage, dar dacă viața individului este mai bună decât cea de unde a plecat... și îi satisface idealurile, atunci i se va implanta în subconstinet că acolo e patria... acolo unde e bine! Și apoi mai e o găselniță pentru a-ți liniști conștiința... Dumnezeu sau natura nu au trasat granițe și nu a nominalizat țări. Planeta Pământ este a tuturor, a dumată, a mea... a lui!

Avram Iancu -150

Nr. 10 (26) Octombrie 2022

Cetatea Cavalerilor

Nicolae BĂCIUȚ: Cum se vede țara natală din exil? Cum se raportează el la țară, la valorile ei, la neîmplinirile ei, la așteptările ei?!

George ROCA: Se vede! Începe să afle lumea (și) de România. Asta datorită dezvoltării economice, a sistemului în care ne-am integrat, din cauza unei emigrații masive... Dacă facem lucruri bune suntem admirați, dacă facem rele suntem criticați. Totuși, majoritatea românilor iubesc țara de unde au plecat, țara strămoșilor lor, și caută prin orice fel să-i etaleze valorile, să o facă cunoscută într-un mod pozitiv, să-i descopere valorile... să le arate lumii. Desigur suferă atunci când țara nu merge bine, când cei rămași acasă o duc greu... Ați observat că vocea emigrantului român, începe să fie din ce în ce mai auzită! Diaspora devine puternică și câștigă recunoaștere!

4

Nicolae BĂCIUȚ: Cine, și de ce s-ar reîntoarce un exilat în patria mamă?

George ROCA: Asta e cea mai grea întrebare! Pentru că majoritatea exilaților când au părăsit țara-mamă au fost conșiși că se vor reîntoarce într-o bună zi acasă victorioși. Cu toate că puțini au făcut-o! De ce? Pentru că între timp s-au acomodat cu locurile exilului, și-au construit un cămin, o familie, o situație, și le vine greu să lase totul, să se reintegreze din nou! Și apoi să nu uităm că indivizii îmbătrânesc și nu-i mai țin blalamalele să o ia de la început. Anii trec... rudele rămase acasă și prietenii copilăriei au murit, așa că pe unii nu-i mai așteaptă nimeni acolo de unde au plecat...